

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la asigurarea calității în
construcții

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la asigurarea calității în construcții a fost elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la asigurarea calității în construcții este elaborat în temeiul art. 129 alin. (6), art. 338 alin. (1) și art. 390 alin. (6) lit. b) și c) a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, întru executarea pct. 296 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023.</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în scopul ajustării prevederilor Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.329/2008, a Regulamentului privind expertiza tehnică în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.936/2006 și a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.361/1996 cu privire la asigurarea calității construcțiilor, la prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023.</p> <p>Din data aprobării și publicării actului normativ în Monitorul Oficial, hotărârile de Guvern nominalizate supra vor fi abrogate.</p> <p>Prevederile proiectului se vor aplica construcțiilor de orice categorie, tip de proprietate sau destinație și sunt obligatorii pentru organele administrației publice, investitori, proprietari, cercetători, proiectanți, executanți, fabricanți și furnizori de produse pentru construcții, precum și pentru specialiștii verficatori de proiecte, responsabilii tehnici, diriginții de șantier și experții tehnici, care își desfășoară activitatea în construcții pe teritoriul Republicii Moldova.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Descrierea situației actuale a fost realizată supra, la compartimentul 2.1. al prezentei note de fundamentare.</p> <p>Problema care urmează a fi soluționată se referă la eliminarea obstacolelor, barierele, neconformităților ce țin de realizarea procesului de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții și</p>

procesului de verificare a proiectelor de execuție a construcțiilor și expertiză tehnică a proiectelor și construcțiilor.

Cauzele ce generează problemele sunt:

- Complexitatea modului de atestare a specialiștilor;
- Nivelul scăzut de cunoștințe profesionale ale specialiștilor;
- Numărul restrâns al specialiștilor cu activități în construcții pe anumite domenii.

Consecințe acestor probleme sunt:

- diminuarea continuă a numărului specialiștilor calificați, atestați în domeniul construcțiilor;
- stagnarea, oportunitate pierdută de dezvoltare continuă a domeniului construcțiilor.

În prezent domeniul de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții se confruntă cu aspectul prestării serviciilor necalificative, mai mult ca atât, complexitatea modului de atestare a specialiștilor, numărul restrâns a specialităților pentru activități în construcții, nivelul scăzut de cunoștințe profesionale ale specialiștilor, duce la diminuarea numărului specialiștilor calificați, atestați în domeniul construcțiilor.

Numărul specialiștilor atestați la finele anului 2014 este de 1900, pentru anul 2015 numărul specialiștilor atestați e de 1675, pentru anul 2016 sa atins un număr de 1147 specialiști atestați și doar 556 specialiști atestați pe parcursul anului 2017, anul 2018 -1020 specialiști, 2019- 1387 specialiști iar anul 2020 - 1381 specialiști.

Specialitățile	Numărul specialiștilor atestați						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proiectanți	390	209	102	75	178	310	202
Verificatori de proiecte	17	0	19	28	21	3	18
Experți tehnici	20	5	16	10	16	14	5
Responsabili tehnici	429	658	257	116	227	314	348
Diriginți de șantier	588	458	386	169	300	418	469
Diriginți cu executarea lucrărilor specializate	250	198	202	87	118	146	165

Responsabili tehnici la lucrări specializate	113	84	84	42	65	86	88
Specialiști în laboratoarele de încercări în construcții	30	29	45	15	38	27	31
Elaboratori de devize	63	34	36	14	57	69	55
TOTAL	1900	1675	1147	556	1020	1387	1381

Totodată, menționăm că, la data de 27.10.2017, a intrat în vigoare Legea nr.185/2017, prin intermediu legii menționate, a fost abrogată Legea nr. 451/2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, iar actele permissive fiind eliberate în baza Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

În contextul celor expuse responsabilitatea sistemului calității este proiectată și asigurată de specialiștii atestați, pe cont propriu.

De asemenea, pe parcursul ultimilor ani au parvenit demersuri care conțin obiecții și constatări referitor la calitatea avizelor de verificare/expertizare a documentației de proiect și a rapoartelor de expertiză tehnică.

Pentru a diminua riscurile și a evita calitatea joasă a proiectelor și construcțiilor, este necesar ca în domeniul de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții să activeze doar persoane calificate și atestate. Conform reglementărilor propuse, persoanele fizice vor fi instruite cu regularitate în cadrul orelor teoretice, vor fi evaluate și li se va elibera certificatul de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții.

De asemenea, atestarea tehnico-profesională a specialiștilor se va efectua de către comisiile de atestare tehnico-profesională în două etape, în cazul diriginților de șantier, responsabililor tehnici și elaboratorilor documentației de deviz, care conține proba scrisă și proba orală. În cazul proiectanților, verificatorilor de proiect și experților tehnici atestarea se face într-o singură etapă, proba orală.

Astfel, va exista siguranța, că persoanele care activează în domeniu dețin cunoștințele teoretice și practice necesare pentru acordarea unor servicii calitative.

Aprobarea prezentului act normativ va asigura monitorizarea procesului de formare profesională continuă a persoanelor ce activează în domeniu, va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor prestate și va permite ținerea evidenței specialiștilor certificați, ce activează în domeniul respectiv.

Cadrul juridic primar relevant este constituit din Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, care la momentul intrării sale în vigoare va abroga:

- Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție;
- Legea nr. 721/1996 privind calitatea în construcții;
- Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.

De asemenea, la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri de Guvern se va abroga:

1) Hotărârea Guvernului nr.329/2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 86-88, art.384), cu modificările ulterioare;

2) Hotărârea Guvernului nr.936/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind expertiza tehnică în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 138-141, art.1025), cu modificările ulterioare;

3) Hotărârea Guvernului nr.361/1996 cu privire la asigurarea calității construcțiilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 52-53, art.439), cu modificările ulterioare.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Hotărârii de Guvern prevede aprobarea a două regulamente:

1. Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, conform anexei nr.1;

2. Regulamentul cu privire la verificarea proiectelor și execuției construcțiilor și expertiza tehnică a proiectelor și construcțiilor, conform anexei nr.2.

Prevederile prezentei hotărâri vor fi aplicabile construcțiilor de orice categorie, tip de proprietate sau destinație și sunt obligatorii pentru autoritățile administrației publice, investitori, proprietari, cercetători, proiectanți, executanți, fabricanți și furnizori de produse pentru construcții, precum și pentru specialiștii verficatori de proiecte, responsabilii tehnici, diriginții de șantier și experții tehnici, care își desfășoară activitatea în construcții pe teritoriul Republicii Moldova.

Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții va stabili cadrul normativ general, modul de organizare și de exercitare a acestei activități, în vederea satisfacerii cerințelor fundamentale aplicabile construcțiilor stabilite de art.335 alin.(2) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, asigurării respectării prevederilor

actelor normative și a normativelor tehnice în construcții, în funcție de categoria de importanță a construcției.

De asemenea în vederea evitării interpretării eronate a prevederilor acestuia, în capitolul I al Regulamentului sunt definite noțiunile utilizate în proiectul actului normativ.

La fel, Capitolul I prevede lista specialiștilor supuși atestării, precum și drepturile și obligațiile acestora:

1) specialiștii cu activități în proiectare, inclusiv proiectanții în amenajarea teritoriului și urbanism, verificatorii de proiecte, experții tehnici și elaboratori și verificatori ai documentației de deviz pentru lucrările de construcții;

2) responsabilii tehnici și diriginții de șantier;

3) specialiștii din cadrul laboratoarelor de încercări în construcții;

4) responsabilii tehnici cu executarea lucrărilor specializate și instalații aferente construcțiilor și diriginții cu executarea lucrărilor specializate și instalații aferente construcțiilor;

5) arhitecții și urbaniștii din cadrul autorităților administrației publice locale;

6) inspectorii din cadrul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.

Totodată, este stabilită procedura de recunoaștere a atestării persoanele care dețin certificate eliberate de instituțiile abilitate ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Capitolul II prevede modul de atestare, modul de depunere a cererii și conținutul dosarului de însoțire, modul de instituire a Comisiei de atestare și principiile de activitate a acestora, precum și modul de organizare a probei scrise și probei orale.

Următoarele capitole prevăd domeniile de atestare pentru fiecare categorie de specialiști atestați:

I. Amenajarea teritoriului și urbanism;

II. Arhitectura;

III. Rezistența construcțiilor;

IV. Instalații aferente;

V. Elaborarea devizelor;

VI. Tehnologia producerii materialelor de construcție și materialele de construcții.

Totodată, proiectul Regulamentului prevede modul de eliberare și evidență a certificatelor de atestare tehnico-profesională, cazurile de sistare și retragere a certificatelor, precum și eliberarea duplicatelor certificatelor.

Anexa nr. 2 la proiectul hotărârii prevede aprobarea Regulamentului cu privire la verificarea proiectelor și a execuției construcțiilor și expertiza tehnică a proiectelor și construcțiilor.

Sub incidența prevederilor Regulamentului cad proiectarea, verificarea și expertiza tehnică a documentației de proiect, expertiza tehnică a construcțiilor existente și execuția lucrărilor la construcțiile noi sau existente, de orice categorie (civile, industriale, agrozootehnice, drumuri, poduri, căi ferate, piste, construcții hidrotehnice, comunale, rețele (comunicații) inginerești (tehnic-edilitare), etc.) și instalațiilor aferente acestora indiferent de tipul proprietății sau destinația lor, precum și asupra lucrărilor de intervenții în timp (consolidări, modernizări, reparații capitale, reabilitări, transformări, extinderi, îmbunătățire a terenului de fundare ale acestora, etc).

De la prevederile Regulamentului sunt exceptate:

1) Construcțiile provizorii demontabile, executate pentru organizarea de șantier;

2) Instalațiile și echipamentele tehnologice pentru diverse produse sau cercetare;

3) Clădiri de locuit cu un nivel, pentru una sau două familii, și anexele gospodărești ale acestora situate în localitățile rurale, precum și construcțiile provizorii cu suprafețe mai mici de 150 m.p;

4) Lucrările de întreținere sezonieră și de reparații curente.

Astfel, proiectul Regulamentului prevede modul de verificare a proiectelor de către verificatori de proiecte atestați, modul de efectuare a expertizei tehnice a documentației de proiect și a construcțiilor de către experții tehnici atestați, modul de organizare a Consiliul de experți tehnici, precum și verificarea execuției lucrărilor de către responsabilii tehnici și diriginții de șantier atestați.

Totodată, parte componentă a Regulamentului sunt anexele nr. 1-8 care prevăd modele:

1. Avizului de verificare;
2. Registrului de evidență a proiectelor și detaliilor de execuție verificate;
3. Registrului de evidență a construcțiilor expertizate;
4. Registrului de evidență a lucrărilor de construcție executate;
5. Registrului rapoartelor unice/avizelor de verificare/expertizare a proiectelor;
6. Registrului avizelor tehnice ce atestă gradul de executare a construcției;
7. Registrului rapoartelor de expertiză tehnică a construcțiilor;
8. Raportului unic de verificare la proiectul de execuție.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost examinate, or lipsa de intervenție: (i) va duce la existența neconcordanțelor între prevederile Codului urbanismului și

construcțiilor și actele normative subsecvente; (ii) va menține starea actuală privind calitatea scăzută a proiectelor și construcțiilor.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul nu are impact asupra sectorului public.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Proiectul nu are impact sub formă de costuri financiare pentru bugetul de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
<p>Prezentul proiect nu are impact direct asupra activității de întreprinzător.</p> <p>Atestarea tehnico-profesională constă în evaluarea și recunoașterea capacității tehnice, a studiilor și a experienței profesionale a persoanelor fizice în vederea exercitării profesiei de către specialiștii care desfășoară activități în construcții.</p> <p>Cu referire la verificarea proiectelor și expertiza tehnică a construcțiilor menționăm că aceste activități se efectuează de către specialiștii atestați în nume propriu (verificatorii de proiect și respectiv experții tehnici).</p> <p>Regulamentele prevăzute la anexa nr. 1 și anexa nr. 2 la Hotărârea de Guvern, nu stabilesc careva cerințe noi față de cele existente, doar sistematizează procedurile existente pe baza principiilor de obiectivitate, egalitate și transparență în activitatea desfășurată, în concordanță cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor.</p>
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul va contribui la realizarea obiectivelor stabilite întru consolidarea eforturilor în asigurarea calității construcțiilor în corespundere cu cerințele fundamentale care se referă la asigurarea inofensivității construcției, vizând

sănătatea și siguranța persoanelor implicate, pentru întregul ciclu de viață a construcției.

Efectele pozitive ale reglementărilor propuse prin proiect sunt:

- instituirea unui mecanism de atestare tehnico-profesională transparent și cu accent pe cunoaști înalte ale specialiștilor atestați în domeniul construcțiilor;
- aprobarea cadrului legal aferent Codului urbanismului și construcțiilor;
- asigurarea calității lucrărilor de construcție.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul nu transpune acte juridice ale UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

La o primă etapă, în scopul consultării prelabile a conceptului și soluțiilor propuse prin proiectul de act normativ, acesta a fost supus avizării și consultării prelabile cu instituțiile cu competențe în domeniu, precum și cu specialiștii care desfășoară activități în domeniul construcțiilor.

Ulterior, după etapa consultării prelabile a conceptului și soluțiilor promovate prin proiect, precum și ținând cont de opiniile expuse în cadrul acestei etape, proiectul hotărârii va fi supus consultărilor publice și avizărilor/expertizărilor de către entitățile publice de resort, inclusiv cele implicate în implementarea prevederilor hotărârii, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, în cadrul procesului de consultare, următoarele autorități/instituții/entități vor fi consultate:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Ministerul Energiei;
- Ministerul Educației și Cercetării;
- Ministerul Culturii;
- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- Agenția Proprietății Publice;

- Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru;
- Centrul Național Anticorupție;
- Ministerul Justiției.

Autoritățile administrative/instituții publice din sfera de competență a MIDR:

- Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică;
- Instituția publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”.

Totodată, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului poate fi accesat pe portalul web oficial al Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și pe portalul guvernamental particip.gov.md la următorul link <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-unor-hotarari-ale-guvernului/11817>.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Rezultatele expertizelor menționate supra, vor fi reflectate la etapa recepționării acestora.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul nu contravine legislației naționale.

Actul normativ propus este elaborat în vederea punerii în aplicare a prevederilor Codului urbanismului și construcțiilor.

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri de Guvern se vor abroga:

- 1) Hotărârea Guvernului nr.329/2009 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 86-88, art.384);
- 2) Hotărârea Guvernului nr.936/2006 pentru aprobarea Regulamentului privind expertiza tehnică în construcții (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 138-141, art.1025);
- 3) Hotărârea Guvernului nr.361/1996 cu privire la asigurarea calității construcțiilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr. 52-53, art.439).

Cu referire la aspectele ce vizează intrarea în vigoare menționăm că se propune intrarea în vigoare a actului normativ la data de 30 ianuarie 2025, data

la care va intra în vigoare și Codul urbanismului și construcțiilor în temeiul căruia a fost elaborat proiectul în cauză.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea prevederilor proiectului va fi necesar de modificat Regulamentul privind funcționarea comisiilor specializate de atestare tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții, aprobat prin ordinul conducătorului organului central de specialitate în domeniul construcțiilor.

Secretar general

Angela ȚURCANU